

Tien teams en negen tools

RAD RACE

SOFTWARE RELEASE MAGAZINE

Avades: 'We hadden geen idee hoe ver we waren'

Hoe vinden jullie dat het gegaan is?

'Voor ons is het eigenlijk meegevallen. We hadden het wel anders verwacht: we hebben niet het eindresultaat gehaald dat we wilden halen, maar we vinden toch dat we naar omstandigheden behoorlijk gepresenteerd hebben.'

Visual Studio is geen RAD tool, toch hebben jullie meegedaan.

'Dat wisten we van tevoren ook, maar we vonden het een goede uitdaging en we zijn ervan uitgegaan dat we ook webapplicaties moesten bouwen, misschien web-services, dus we hadden ook onze voordelen.'

Toen jullie begonnen, dachten jullie dat je het gemakkelijk af zou krijgen?

'We zagen meteen de voor- en de nadelen. Bepaalde dingen konden we heel snel doen. Met de business logica zaten we echter in de maag, want daar heb je in .Net geen tools voor. We wisten van tevoren dat dat stukje gewoon gecodeerd zou moeten worden. Wat de rest betreft: de database konden we heel snel importeren en daar aanpassingen op doen. Webservices hadden we ook heel snel gegenereerd. Maar voor de business logica zaten we gewoon C# te coderen en dan weet je dat je toch een achterstand gaat oplopen. Wij misten nu een bibliotheek met templates, zoals we die wel voor Java hebben. Dit is allemaal nieuw, dus dat heb je niet zo 1-2-3.'

Wat zou je anders doen volgend jaar?

'Niet zo snel met het kale framework aankomen maar met modules, zodat we bijvoorbeeld het loggen van berichten niet meer ter plekke hoeven te schrijven maar meteen kunnen integreren. Standaardcomponenten als autorisatie moeten we

van tevoren al beschikbaar hebben. Er zijn wel al een paar standaardmogelijkheden voor het aanzetten van authenticatie, het bepalen van de webconfiguratie en dat soort zaken, maar bepaalde onderdelen zitten er gewoon niet in. Die gaan we binnen Avades verder ontwikkelen.'

Hoe verliep de samenwerking?

'Heel goed, we hadden allebei een specialiteit en de taakverdeling was bij ons goed. Rainie was met name gericht op de presentatielaag en het afhandelen daarvan en een klein stuk van de business logica. Michiel richtte zich meer op het database-deel en ook een deel van de business logica. Dat liep vlekkeloos.'

Aan het einde van dag één hadden jullie het idee dat jullie vorderingen geringer waren dan die van anderen, terwijl dat niet echt het geval was.

'Wij hadden geen idee hoe ver we waren, maar we wisten wel dat we niet aan het eind van de opgave waren. Ik dacht dat het de bedoeling was dat de opdracht compleet afgerond zou worden. Daarom hebben we na afloop van de eerste dag gevraagd of het wel verstandig was om door te gaan. Ja, we hadden heel veel onder de motorkap zitten: allerlei web-services, een heel mooie databasestructuur, noem maar op. Wij konden echter nog niet alle deliverables laten zien, omdat we niet alle schermplaatjes hadden. Bij ons was het probleem het genereren van de formuliertjes, dat gaat in .Net niet echt vanzelf. Je moet daar componenten voor hebben en die hadden we gewoon niet.'

Het is gelukkig geweest dat jullie door zijn gegaan omdat er uiteindelijk toch nog een heleboel af was. Zeker gezien het feit dat jullie

met een nieuwe taal en een nieuw tool werken, is het toch een prestatie. Het is duidelijk wat jullie kunnen doen om volgend jaar beter te scoren: zorg voor een eigen bibliotheekje en laat de laptop niet meer 's nachts in de kofferbak staan... Dat was trouwens ook iets wat jullie op achterstand zette, of niet?

'Ja, dat klopt. Op mijn oude notebook gebruikten we altijd een tool waarmee je de database heel gemakkelijk kon inrichten. Dan kun je veel logica in de database stoppen, een stukje modellering, met al een klein aantal businessregels. Dus moesten we de businessregels in .Net maken en dat was toch wel erg lastig. Maar ook verder heeft het tijd gekost: we hadden voor een reservelaptop aanvankelijk niet het administrator-password en dat moesten we moeizaam telefonisch uitzoeken. Dat soort dingen kun je natuurlijk niet voorzien.'

Misschien niet als je voor de eerste keer meedoet. Hebben jullie verder iets nieuws geleerd over .Net?

'Het tool was wel stabiel, bijzonderheden kwamen we niet echt tegen. Waar we met name tegenaan zijn gelopen was, dat we toch nog teveel handmatig moesten doen. We gaan nu ook op zoek naar een applicatie erbovenop, bepaalde bibliotheken, zodat we ook binnen onze eigen projecten sneller kunnen gaan ontwikkelen. Er komen nu allerlei applicaties op de markt, ook RAD-achtige applicaties die je bovenop .Net kunt gebruiken. We zijn nu aan het kijken of dat voor ons iets is, of dat we een deel zelf moeten schrijven.'

Hoe verging jullie het schrijven in C#?

'Wij komen uit de Java hoek en wij werkten vrij veel met JBuilder en Oracle, dus C# is niet echt een probleem.'

Jullie zijn overgestapt van Java naar .Net en C#. Was dat qua mentaliteit niet moeilijk? Veel Java-ontwikkelaars zijn toch wel erg anti-Microsoft.

‘Ja, ik zie het meer als een middel om een bepaald doel te bereiken. Nog steeds geloof ik echt in Java, omdat bewezen is dat het echt goed werkt. Alleen willen we sneller gaan ontwikkelen. Met Java heb je nog steeds het probleem dat je van library’s gebruik moet maken om bepaalde resultaten te bereiken. We hebben tijdens de RAD Race wel gezien dat dit voor .Net ook belangrijk is, maar bij Java denk ik dat we er meer problemen mee zouden hebben. Wanneer we gewoon met een JDK en een pure JBuilder zouden aankomen dan zouden we meer problemen hebben. Voor Java hebben we wel bij Avades een stukje SDK-framework geschreven waarmee we specifiek configuratie kunnen plaatsen, inlog-

schermpjes en dat soort dingen. Dat hebben we voor .Net op dit moment nog niet.’

Wat gaat er dan sneller met .Net dan met Java?

‘Wat je met name binnen .Net hebt is die krachtige omgeving waar je mee werkt, waarin al heel veel geïntegreerd is. In die omgeving is het heel gemakkelijk je database in te richten en is het ook heel gemakkelijk om aan de voorkant van je applicatie te werken en aan je business logica. Je werkt met allerlei Microsoft-producten die toch al goed op elkaar aansluiten en afgestemd zijn op elkaar, wat het ontwikkelen toch erg fijn maakt.’

Bood de wedstrijdopgave overeenkomsten met opgaven in de werkelijkheid?

‘Dat verschilt nogal. Wij bouwen allerlei soorten applicaties en één daarvan is een groot administratief pakket, maar dat is in

Java. In .Net hebben we tot nu toe een content management systeem gebouwd. Dat verschilt nogal met wat we voor de RAD Race moesten doen. Maar de kennis over hoe je zoiets moet opzetten, die hadden we gewoon, omdat we dat vaker hebben gedaan, zij het meestal in Java. De uitdaging was om datzelfde nu in .Net te doen.’

Hoe kijken jullie terug op de RAD Race?

‘Het was sowieso een enorme ervaring om mee te doen. We wisten van tevoren niet goed wat we ervan moesten verwachten, hoe sterk de andere teams waren bijvoorbeeld. Dat was voor ons vrij spannend. We zijn pas heel laat benaderd en we hadden dus een zeer korte inwerktijd. Sommige teams kwamen voor de tweede of derde keer en waren veel beter voorbereid. Volgend jaar willen wij weer meedoen, maar dan goed voorbereid en met de ervaring van dit jaar.’

Blue Polar: ‘Je leest de case en denkt: het had een klant kunnen zijn’

Voor jullie dit was dit helemaal nieuw, ten eerste omdat jullie nog nooit aan de RAD Race hebben meegedaan, ten tweede omdat het de eerste keer was dat het tool in een dergelijke omgeving werd ingezet. Hoe lang bestaat Blue Polar eigenlijk?

Jacco Kooij: ‘Drie jaar geleden zijn we begonnen, vanaf nul. We werkten allebei bij de ING, en we hebben per 1 oktober 1999...’

Luuc Impink: ‘... nog in de hype...’

Impink: ‘...gezegd, we stoppen bij ING en gaan voor onszelf verder.’

Hadden jullie van tevoren al iets gedaan aan Blue Polar?

Impink: ‘We hebben daar wel dingen gedaan die ons op goede ideeën hebben gebracht, maar we zijn uiteindelijk volledig opnieuw begonnen. Ook omdat je leert van de fouten die je in het verleden hebt gemaakt. We gingen uit van de wetenschap, dat er behoefte is aan dat soort tools, en dat wat er op de markt is, toch of te beperkt, of te complex, of te duur is.’

Impink: ‘Toen hebben we gezegd: dan maken we het zelf, maar wel met alles erop en eraan: met workflow en als je

wilt met een database die niets kost of één van de betere databases. Wij wilden een tool waarbij de focus ligt op de business-logica, op wat je als klant met je systeem wilt gaan doen, waar razendsnel een Internetapplicatie uit kan rollen.’

Is de wedstrijd meegevallen?

Kooij: ‘Op zich viel het behoorlijk mee. De dingen die erin zaten, bouwen we ook voor onze normale klanten, alleen dan hebben we er iets meer tijd voor. Het enige lastige was dat er een aantal meer transactiegeoriënteerde schermen in zaten zoals het kassascherm. Dat hebben we er gewoon aan geplakt en er een custom scherm omheen geplakt.’

Impink: ‘Daar zat wat meer programmeerwerk bij’.

De opzet was om een opdracht te maken die leek op de werkelijkheid.

Impink: ‘In die zin was de opdracht perfect, het lijkt heel sterk op elk ander project wat we hebben gedaan.’

Kooij: ‘Verschillende gebruikersfor-

mulieren en rechten, dat soort dingen zijn voor ons appeltje, eitje.’

Toch hebben veel mensen er nog problemen mee, vooral als het ook webbased moet zijn.

Kooij: ‘Bij ons kan zelfs het user management via de website geregeld worden. Je kunt een museum toevoegen en vanaf dat moment kan zo’n museum gaan inloggen. Het ziet dan alleen zijn eigen gegevens, zoals reserveringen. Dat is standaard, juist één van de dingen die je in praktijk bij internetsystemen tegenkomt.’

Impink: ‘Er zaten ook veel dingen in de opdracht die zeer werkelijkheidsgetrouw zijn: de hoeveelheid data, het feit dat je de tweede dag dingen moet omgooien - met andere woorden: hoe flexibel is je tool - tracking and tracing. Daar hebben we trouwens net een routine voor ontwikkeld. Die zetten we op de site van de helpdesk al klaar voor de gebruikers van Blue Polar. Als na een tijdje blijkt dat het handig is, nemen we het op in de tool.’

Hoe flexibel is het tool in dat opzicht?

Impink: 'De schermen worden door de Engine dynamisch gegenereerd. Je kunt hierbij op heel veel verschillende punten met events inbreken, waardoor je de Engine de schermen precies zo kunt laten opbouwen als je zelf wilt. Dit zijn dan events als 'OnUpdate', 'OnOpenForm' of 'OnButtonClick', daar kun je heel ver mee gaan.'

Welke scripttaal wordt daarvoor gebruikt?

Impink: 'Standaard VB script. Ook wel met een idee, want dat RAD idee zit wel in ons hoofd. En iemand die van school komt, zou eigenlijk zo moeten kunnen instromen in zo'n tool en als je dus je Microsoft-taal erachter hebt zitten, dan kunnen mensen die nu macro zitten te schrijven zo mee met dit tool. Als je wil kun je natuurlijk ook met JavaScript wrken. De meeste scriptjes die je schrijft zijn heel kort.'

Wat hebben jullie geleerd van de wedstrijd?

Impink: 'We hebben inderdaad na afloop het verloop geanalyseerd. Ik heb veel vinkjes gezet, gedeclareerd, gedefinieerd, bijvoorbeeld of een veld wel of niet ge-edit mag worden, of zichtbaar mag worden in een lijst. Daar ben je wel een paar uur mee bezig. Wanneer we in het tool een paar schermen erbij maken met een overzicht van een groot aantal dingen die je dan in één keer kan editen met aantal default waarden, dan kunnen we in een situatie als de Rad Race een paar uur winnen. De configuratie-mogelijkheden die er nu in zitten blijven dan, maar er komt een snellere methode bij, met alle kenmerken voor default instellingen van schermen bijvoorbeeld.'

Kooij: 'Verder waren we toch erg tevreden, ook met de stabiliteit.'

Impink: 'Om twaalf uur riep Ivan: jongens, ga nu compileren en testen, maar ons tool doet dat continu.'

Kooij: 'Omdat je continue in een live-systeem bezig bent: alle aanpassingen die je maakt, worden real time verwerkt. Tijdens het werken ga je er al een beetje doorheen lopen, en als je klaar bent, dan ben je gewoon klaar. Je hoeft je dan niet meer af te vragen: als ik er nu tienduizend records instop, doet hij het dan nog steeds? Je weet gewoon: what you see is what you get.'

Impink: 'Daarom konden we op het laatst nog snel in een kwartiertje logica en schermen voor een nieuwe gebruikersgroep maken.'

Welk beeld hadden jullie van je vorderingen tijdens de race?

Impink: 'Op de eerste dag hadden we om tien uur wel een goed gevoel, het is veel maar het moet zo goed als te doen zijn. Je leest de case en je denkt: het had wel een klant kunnen zijn, 'we did this before'...

Borland: 'Datamigratie was onverwacht probleem'

Hoe kijken jullie terug op de race?

'De opdracht op zich is meegevallen, bij de uiteindelijke uitvoering hadden we wat onverwachte problemen en daarom zijn we niet op de eerste plaats geëindigd, maar op zich was de algemene ervaring ermee wel positief.'

Wat heeft dan toch zoveel tijdverlies opgeleverd?

'We wilden in het begin vooral vanuit een mooie opzet van de applicatie werken naar een uiteindelijke oplossing. Om het werkelijke resultaat te halen kun je beter beginnen met een wat mindere basis en gewoon rechttoe rechtaan programmeren op een bestaande database. Daarbij ging het niet zozeer om de data zelf, maar je bent met een migratie bezig. De database zoals die was gegeven dekte niet alle situaties in de opdracht. Je krijgt een migratie van de ene situatie naar de andere, maar je moet ook dingen gaan aanpassen. De nieuwe situatie heeft meer dan de oude situatie, daar ging teveel tijd in zitten. Wij hadden gepland om die migratie uit te voeren in het eerste dag-

deel en van daaruit over te gaan naar de GUI, de webapplicatie, gebruikmakend van het model wat we daaruit hadden opgemaakt.'

Jullie kunnen toch werken met reverse engineering?

'Wij hebben verschillende mogelijkheden: we hebben met Delphi 7 Studio Architect Edition gewerkt, daar zit een modelleer-tool bij waar we UML-diagrammen mee kunnen maken. Het punt was meer het migreren van die data voor een nieuwe situatie. Omdat we daar ook het einde niet helemaal zagen hebben we besloten om wat sneller naar de GUI over te gaan, gebruikmakend van de Access database, ofwel iets minder mooi dan we hadden gewild.'

Maar wanneer jullie volgend jaar precies dezelfde opgave zouden krijgen, zouden jullie dan niet die data goed kunnen modelleren in een andere database?

'Ik denk dat de aanpak aan het begin anders zou zijn. Misschien dat we wel de database zouden kunnen overhevelen,

maar het punt is, dat je een bestaande database hebt waar nog niet alles in zit. Je gaat die migreren naar een nieuwe database waar je wel alles in wilt hebben. Ik denk dat we die migratie wel zouden doen, maar dan letterlijk kopiëren want dat is niet zo heel moeilijk. Ik zou alleen de extra functionaliteit pas in een latere fase toevoegen, zodat je in ieder geval al kunt beginnen om vanuit de data de GUI's op te bouwen en de webapplicaties. Daarnaast kan iemand nog een databasemodel uitbreiden, zodat je later als het nodig is nog functionaliteit kunt toevoegen.'

Jullie hadden daarvoor geen tools?

'Jawel, je zit alleen met het punt dat je een situatie moet mappen op een nieuwe situatie en daar moet nog wat handwerk verricht worden op dit moment.'

De tweede dag hadden jullie ook echt pech, want iemand miste een trein en kwam uiteindelijk flink te laat.

'Ja, in zo'n tijdskritisch verhaal is dat best wel vervelend.'

Wat hebben jullie geleerd uit de RAD Race, behalve het net genoemde?

'De vorige keer hebben we al geleerd niet met een bèta te werken. De tools die nu gebruikt hebben, werkten ook goed. Delphi als RAD-omgeving is gewoon prima. Toen we zagen dat die datamigratie te langzaam verliep zijn we overgegaan op GUI implementatie. We hebben in no-time hele mooie GUI's kunnen neerzetten die toch wel krachtig zijn, alleen nog wel gebruik makend van de Access database. We hebben om praktische redenen gewerkt met één laptop, en daar verlies je ook tijd mee. Aan de ene

kant is het soms efficiënter als er iemand meekijkt. Maar er zijn ook situaties waarin het handiger is even alleen te werken.'

Pair programming!

'Ja, zo hebben we inderdaad gewerkt. Dat was enerzijds puur noodzaak, maar het heeft ook het voordeel dat iemand meedenkt terwijl de ander klopt. Je bent zo dus wel productiever dan wanneer je werkelijk in je eentje werkt. Maar ik denk dat pair programming in sommige situaties goed is, maar de combinatie met af en toe dingen toch alleen uit werken zou efficiënter zijn. De opgave was wel mooi,

in grote lijnen realistisch en mooi van structuur.'

Volgend jaar weer met Delphi aan de slag?

'Dat vraag je aan de goede, ik ben een absolute fan van Delphi, zeker met de RAD Race. Als die migratie had meegezet hadden we een goede kans gemaakt om hoog te scoren. Maar ik sluit niet uit dat we volgend jaar met twee teams werken. Je kunt dit wel met JBuilder doen. Als je maar niet de bèta neemt, dan kom je ook heel ver, zeker met Togethersoftware erbij straks. Het lijkt me heel spannend om twee Borland teams te hebben die tegen elkaar strijden.'

CA: 'In korte tijd veel gerealiseerd.'

Is het mee- of tegengevallen?

Mark Wasserval: 'We zijn zelf tevreden met het resultaat wat we geboekt hebben. We hadden goede hoop op een heel goede plek ergens in de top vier, dat is niet gelukt, maar ik denk dat we toch een goede applicatie hebben gebouwd in die hele korte tijd en daar zijn we erg blij mee.'

Het was zeker geen slecht resultaat voor de eerste keer. Waren jullie in het begin optimistischer dan aan het eind, was daar een verloop in gedurende de race?

Wasserval: 'We hadden iets anders verwacht dan wat daadwerkelijk gevraagd is. Om mee te beginnen zijn we ervan uit gegaan dat we een complete applicatie zouden gaan bouwen. Normaal gesproken beginnen we, als we een applicatie bouwen, met het creëren van het datamodel. Op basis daarvan maken we standaard lijstschermpjes met daarop wat meer gedetailleerde schermen. Om zulk soort applicaties te bouwen hebben we een hoop templates, die we ook gebruiken bij alle klanten waar we werken. De opdracht die er daadwerkelijk lag, was meer een applicatie die uit verschillende schermen bestond, die niet zoveel verband met elkaar hadden. Eigenlijk werd per scherm een bepaalde techniek getest.'

Jullie kunnen minder goed overweg met dat modulaire?

Wasserval: 'Dat niet, maar dat is niet waar

we ons op voorbereid hadden, we hadden templates meegenomen voor de gestructureerde grote applicaties die we normaal gesproken bouwen. Wat we ook hadden verwacht is dat we zelf een stukje analyse hadden moeten doen. Zoals dat datamodel aangeleverd werd, dat hadden we eigenlijk niet verwacht en we dachten dan ook dat het moduleren van de applicatie ook een deel van de opdracht zou zijn. De verwachting voor de tweede dag was dat we wijzigingen zouden doorvoeren op de gemaakte applicatie van de eerste dag. De opdrachten waren eigenlijk toevoegingen op de eerste dag. Wij hadden gehoopt op echte wijzigingen in de business rules om te laten zien, hoe goed dat te doen is in een tool als Gen. Aan het eind zijn die wel gewijzigd, maar daar kom je pas aan toe als je de opgave voor een heel groot deel af hebt. Ik heb ook het gevoel dat wij te veel in détail hebben gewerkt, zoals de zoek- en inlog functionaliteit.'

Dat is altijd een afweging: kies je voor kwaliteit of voor kwantiteit?

Wasserval: 'In het algemeen hebben we een goed gevoel omdat we toch zoveel in een korte tijd gerealiseerd hebben. Bovendien is ons tool geen RAD-tool. Het is meer een tool waarmee snel een transactie verwerkend systeem gebouwd kan worden met de focus op de (server) logica, niet de interface.'

Maar je kunt er toch snel mee werken.

Wasserval: 'Ja, het is een tool om heel snel een applicatie mee te kunnen bouwen. De reden daarvan is dat alles gestructureerd wordt. Je moet alleen van tevoren het datamodel structureren in Advantage Gen. Dat heeft voor ons ook wat tijdverlies opgeleverd, bij elkaar heeft dat zo'n tweeënhalf uur geduurd.'

Advantage Gen heeft toch de mogelijkheid om uit een database een datamodel te genereren, een vorm van reversed engineering?

Wasserval: 'Dat is mogelijk in combinatie met de tool ERwin, ook van CA, en zo'n model kun je binnen Gen importeren. Maar wij hadden verwacht, nu ja, we hebben het gewoon niet meegenomen, laten we het zo zeggen.'

Dat is iets voor volgend jaar. Wat zouden jullie verder anders doen volgend jaar?

Wasserval: 'Wat we in ieder geval geleerd hebben is dat de winnende tools verbaazingwekkend mooie resultaten hebben opgeleverd. Ik vond het heel verzorgd eruit zien, mooie icoontje en logo's erbij een heel stuk erbij voor de beveiliging van de pagina. Daar gaan we volgend jaar ook wat voorbereidingen voor treffen. Volgend jaar nemen we een template mee met autorisatie. Dan zullen wij ook per gebruiker kunnen specificeren wat ze wel of niet mogen.'

Wat jullie als team betreft: de onderlinge samenwerking zag er goed uit.

Wasserval: 'Paul Willems en ik werken heel goed samen. We hebben voor dit team gekozen omdat we gezamenlijk het traject van analyse tot en met deployment van EJB's aankunnen. Paul is iemand die heel goed rust kan behouden en even logisch naar de opdracht kan kijken: waar moeten we ons in eerste instantie op gaan focussen om een zo goed mogelijk resultaat te halen? Zelf heb ik meer de neiging om, wanneer ik de opdracht krijg, er meteen tegenaan te gaan, zeker bij zo'n opdracht. In de praktijk wordt dat meer door procedures wordt afgeremd.'

Jullie hebben Java-code gegenereerd. Waarom?

Wasserval: 'Ja, in het laatste uur zijn we gestopt met ontwikkelen, toen hebben we de keuze gemaakt voor het platform waarvoor we gingen ontwikkelen. We hadden in dit geval de keuze uit client/server, een Advantage Gen server met een Java client of een Java client in

combinatie met een EJB-server. We hebben gekozen voor het laatste. Het was heel erg jammer dat in dit model in elke entiteit het woord 'comment' zat, een gereserveerd woord voor de JDBC driver. Nu kunnen we in behoorlijk korte tijd een datamodelwijziging doorvoeren, omdat bij ons het logische en technische gesplitst kan worden. We hebben er in het laatste kwartiertje toch voor gekozen dat niet te doen en uiteindelijk een client/server Windows applicatie getoond.'

Waarom niet met 'zoek-ervang' en aanhangstekingen bijvoorbeeld?

Wasserval: 'Dan hadden we het in de code hebben moeten doen en daar staan we vrij ver vanaf. Het is per entiteit twee keer klikken en vervolgens doe ik een update van de database. Ik genereer een applicatie uit en het werkt allemaal, in principe binnen vijf minuten. Maar we hebben voor de zekerheid gekozen dat we een werkende applicatie konden

laten zien. Er is altijd wel iets van een risico bij een datamodel wijziging.'

Het is ook wel aardig om te weten dat jullie zo laat die architectuur nog konden wijzigen.

Wasserval: 'Ja, we hadden ook nog voor het mainframe kunnen gaan genereren op dat moment. Wat ik persoonlijk vergeten ben dat is die allerlaatste opdracht, met wijzigingen en webservices. Dat hadden we in twee minuten kunnen doen en dat ben ik vergeten.'

Dat is jammer omdat daar veel punten mee te verdienen waren.

Wasserval: 'Dat is ook iets voor de volgende keer: dan wil ik een gestructureerd lijstje maken, een to do lijstje wat ik absoluut ga hanteren. Wat we ook geleerd hebben: we hebben ervoor gekozen om in het aangeleverde datamodel zeer weinig wijzigingen door te voeren. Dat is voor ons wel de goede aanpak ook omdat we vrij snel het datamodel kunnen wijzigen als dat nodig mocht zijn.'

Compuware: 'Er mag iets mis gaan, maar niet te veel'

Is het mee- of tegengevallen?

'Ik denk dat het er net een beetje tussenin zit. Ik vond het in ieder geval hartstikke leuk, het was een ontzettend leerzame ervaring. Ik vond de opzet ook erg goed, de opdracht, de vereisten. Het viel me allemaal mee. Wij hadden echter alleen een aantal technische problemen aan het begin, en omdat we er heel erg op gebrand waren een goede klassering te halen, waren we toch wel erg teleurgesteld. Maar het was een heel leuke ervaring.'

De technische problemen hadden van doen met een ODBC-driver die tegen de windows-ODBC-driver aanpraatte?

'Klopt. Uniface maakt gebruik van een eigen ODBC-driver-manager, en die praat dan weer met de Microsoft driver manager en driver. Dat werkte gewoon niet goed, we hadden problemen om connectie te maken met de dataset, we maakten gebruik van een Solid database waar we de data niet goed in kregen. We konden ook geen goede verbinding maken

via ODBC met Excel of Access. Dat heeft ons een vertraging opgeleverd van vele uren. Vanaf het moment dat dat gebeurt, weet je eigenlijk dat je gaat verliezen en bij een RAD Race mag er natuurlijk wel iets mis gaan maar niet al te veel. Dat was frustrerend.'

Die verbinding is uiteindelijk toch tot stand gekomen, hoe ging het vanaf dat moment?

'De data hadden we pas op de tweede dag helemaal op orde. De eerste dag hadden we wel een werkbare situatie gecreëerd, zodat we in ieder geval door konden werken, maar omdat er nog steeds grote fouten zaten in de database, kwamen we nog steeds een heleboel problemen tegen. Dan heb je nog maar een paar uur over. De laatste paar uur hebben we goed door kunnen werken, maar in een paar uur kun je niet veel bereiken.'

Zijn die problemen opgelost?

'We hebben een soort workaround gemaakt, door gebruik te maken van de

tekstdriver, waarbij je flat ASCII gaat benaderen. Dit ging op zich redelijk, maar wanneer je aan de slag gaat met numerieke velden, dan worden die ook als characterstrings gezien. Dan loop je toch weer tegen rare dingen aan, vooral als je dingen wil toevoegen en je wilt het hoogste volgnummer hebben. In een character string wordt dat toch vrij lastig. Dan moet je daar weer een oplossing voor verzinnen en blijf je continu achter de feiten aanlopen.'

Zijn jullie er nu al achter wat het veroorzaakt heeft?

'We zijn er nog niet helemaal achter, maar wanneer we een Access database vanuit Uniface aanmaken, dan werkt het probleemloos, er moet ergens een definitieprobleem zijn dat wanneer Uniface het zelf aanmaakt vermeden wordt, doordat dan gebruik wordt gemaakt van de eigen standaarden en settings.'

'Het punt is wel een beetje dat Uniface niet echt een tool is dat door het MKB

gebruikt wordt. Wij hebben eigenlijk geen klanten die met een Accesdatabase aan de gang gaan. Het eerste traject is altijd, dat de data eerst in een grote database geplaatst worden. Bij een RAD Race heb je niet de tijd om die Access database rustig te migreren naar een database die wat gebruikelijker is in het segment waarin wij werken. Als je een tweede keer meedoet, dan weet je dat dit een kritisch punt is.'

Dat sluit aan bij de vraag, wat nu de dingen zijn, die jullie ervan geleerd hebben.

'Uniface op zich ging goed, met het framework dat we wilden gebruiken is ook al een aantal webapplicaties gebouwd, met allerlei verschillende functionaliteit erin, je kunt er ook ontzettend snel mee bouwen. Je komt wel dingen tegen waarbij je zegt, door hier een daar wat concessies te doen zouden dingen wel sneller kunnen, maar dat zijn punten op de i. Daar loop je pas tijdens een RAD Race tegenaan. Of je tijdens een project tien minuten of een kwartier over een scherm doet, dat maakt niet zo heel

veel uit, maar bij een RAD Race maakt het veel verschil.'

Hoe verliep de samenwerking?

'Heel goed. We hebben de applicatie met twee verschillende tools gebouwd: Uniface op de back-end, en aan de voorkant met een aantal open source tools. Koppeling ging via de Java-call in Uniface. Zo kunnen ook twee teams zonder kennis van het product van de andere onafhankelijk van elkaar werken. De koppeling maakt gebruik van XML en het enige wat je van elkaar moet weten is welke XML-stroom heen en weer gaat. De XML moet gegenereerd en begrepen kunnen worden in Java. Daarvoor gebruikten we JAXB waardoor we Java objecten konden omzetten in een XML-bericht en omgekeerd. De overige componenten in het framework praten met elkaar via een model-view-controller uit het Apache Struts framework. Struts templates voor alle modelcomponenten, en een aantal struts bouwstenen om de view-componenten op te bouwen, zogenaamde JSP custom-tags. In de samen-

werking met Uniface is in de afgelopen anderhalf jaar ontzettend veel geautomatiseerd, foutberichten die bijvoorbeeld in Uniface ontstaan, worden op een zeer nette manier naar de voorkant gebracht, de manier waarop gegevens worden opgehaald en opgeslagen. Dat is allemaal geautomatiseerd. De code die daarvoor nodig is kunnen we ook genereren, dat werkt allemaal heel erg goed samen.'

Geleerd van de andere teams?

'De eerste dag waren we toch voornamelijk met onszelf bezig. Vooral aan het eind van de tweede dag hebben we uitgebreid ervaringen uitgewisseld en dat was heel erg leuk. Maar we hebben ook veel geleerd door gewoon mee te doen: je kunt bijvoorbeeld de interviews lezen met de andere teams en dan denk je: 'dat is toch logisch' of 'dat kan bijna niet', tot je er zelf tegenaan loopt en dan heb je zoiets van 'O, verrek, het kan dus wel...'. De condities waar je bij de RAD Race mee geconfronteerd wordt, daar heb je eigenlijk geen ervaring mee, en in die zin was het een heel leerzame ervaring.'

EDCubed: 'Kracht van het tool kwam te weinig naar buiten'

Jullie hebben de vierde plaats gehaald, het kan dus niet echt zijn tegengevallen, of wel?

'De opdracht viel niet tegen, ook al waren sommige aspecten anders vergeleken met de opdracht van vorig jaar die op Internet stond. Wat wel tegenviel was de manier waarop de data werden aangeboden, daar hadden we nogal wat werk aan.'

Hoe kwam dat?

'Ons systeem wordt normaal gesproken gebruikt in situaties dat je een nieuw systeem gaat ontwikkelen en dan begin je gewoon met een ontwerp en uiteindelijk komt er dan een datamodel uitrollen, en in dit geval was het eigenlijk de andere kant op. Als we dat willen importeren, dan moeten we een heleboel attributen gaan opvoeren, de formaten, de hele structuur van de database moesten we in

dit geval met de hand doen. Verder speelde ook de database op zich een rol, daar zaten null waarden in en zo. Al met al zijn we per persoon vier uur bezig geweest voordat we eigenlijk konden beginnen met de opdracht en dat is jammer. Wanneer we hier volgend jaar een soort importfunctie voor schrijven, denk ik dat we dat terug kunnen brengen tot anderhalf uur met twee personen.'

Vanaf het moment dat de data geïmporteerd waren ging het vrij vlot, want er was toch nog heel wat klaar.

'Dan is het meer gewoon de tijd dat je bezig bent om de schermen op te zetten en de code erachter.'

Hoe was het werk verdeeld?

'In het begin heeft Sander zich bezig gehouden met de database en de vulling

ervan. Ik hield me bezig met het datamodel. Daarna hebben we de user interfaces gesplijt en hebben we elkaar niet in de weg gezeten, soms ook even overlegd. Als we die data-import volgende keer anders doen, denk ik dat we echt een kans maken.'

Maar TET is geen RAD-tool.

'Nee. De user interface is redelijk snel, dat hebben we kunnen bewijzen met de RAD Race. Maar waar het om gaat is dat we de achterliggende engine doorgaans vaak gebruiken om financiële transacties mee te kunnen verwerken. Je kunt met statusovergangen een heleboel dingen automatisch triggeren, maar dat was voor deze opdracht niet echt aan de orde. De echte kracht en de mogelijkheid om twintig miljoen transacties per dag te verwerken zit ook in TET, maar komt met de RAD Race niet echt naar buiten.'

In die zin is het resultaat des te beter.

'We weten ook wel dat we een goed tool hebben om user interfaces in elkaar te zetten. We hebben een aantal dingen ter harte genomen en de applicatie van de winnaars bekeken. We hebben de gewone Windows clients laten zien, we hadden ook een paar

web-clients gemaakt, dat zag er ook aanzienlijk minder Spartaans uit.'

Waarom dan dit jaar toch vrijwel uitsluitend client/server?

'Tja, dat zijn de dingen waar wij en ook onze klanten meestal mee werken,

dat zijn we gewend. Gezien de juryopmerkingen lijkt het me verstandig volgend jaar meer webclients te maken. Dat is – naast de noodzaak voor het maken van een data-import-tool - een van de lessen die wij geleerd hebben voor volgend jaar.'

Magic Hands Team A: 'Belangrijk leermoment'

Is het mee of tegengevallen?

'Ja en nee, de opdracht op zich is me meegevallen. Ik ben er eigenlijk heel blanco in gegaan we wisten van te voren niet goed waar we ons op voor moesten bereiden en wat we konden verwachten, voor volgend jaar is dit nu goed in kaart.'

Waarom lag dat?

'Gebrek aan tijd. Ik ben vijf dagen per week gedetacheerd en door opdrachten bij klanten waar we ons op dat moment moeilijk van vrij konden maken moest die voorbereiding er tussen door.'

Waren jullie wel een team?

'Tijdens de race werkten we als een hecht team, we hadden het werk goed verdeeld.

Versie 9.3 was voor ons wel even wennen omdat in de projecten waar wij nu in zitten met versie 8 gewerkt wordt, dit was nog even wennen'

Hadden jullie een idee tijdens het werk waar de andere mensen nu waren?

'Eigenlijk niet, je hebt er wel eens over tijdens de lunch, alleen op het eind van de tweede dag hoor je hoe ver iedereen is. Ik vond het ook wel lekker, dat je gewoon in je eigen tempo kunt doorwerken, je wordt niet gestresst en je gaat ook niet op je lauweren rusten.'

Wat is er nu geleerd, afgezien van de voorbereiding?

'We hebben het al nabesproken. We gaan als voorbereiding voor volgen jaar deze opdracht opnieuw maken om daar leerling uit te trekken. Ten tweede willen we meer tijd besteden aan het lezen van de opgave. Wanneer je de opgave doorleest, kom je dingen tegen waarvan je

zegt: verrek, dat moet mijn collega ook even weten. We hadden met zijn tweeën rustig de opgaven door moeten werken en een detailbeschouwing moeten maken. Volgend jaar gaan we dus vooral meer tijd besteden aan de analyse.'

En op het gebied van de hardware en het tool, zouden jullie daar iets aan willen veranderen?

'Wat we in ieder geval volgend jaar willen ontwikkelen is een tool om de data op een gemakkelijke manier te converteren. Ook het van te voren maken van templates is nu ook beter in kaart voor volgend jaar.'

Met de import zijn jullie vrij lang bezig geweest.

'Ja, we konden met de ODBC-koppeling vrij gemakkelijk die MS-database leeglezen, maar wat die koppeling laat liggen zijn de datum- en tijdvelden. Daar kan de ODBC-koppeling niet goed mee overweg en dan krijg je alleen een datum en geen tijd. Dat ligt aan Magic of aan de driver, daar hebben we nog niet naar gekeken, maar dat moeten we wel nog doen.'

Hoe hebben jullie dat opgelost?

'De velden die niet goed werden ingelezen hebben we via een import uit een tekstbestand alsnog ingelezen.'

En de hardware?

'Daar hebben we wel tijd aan gespendeerd bij de voorbereiding en dat was ook goed, zeker wanneer je naar het andere team kijkt.'

Iets geleerd van de werkwijze of van de applicaties van de mensen die gewonnen hebben?

'Wel dat we meer templates gaan meenemen voor webbased ontwikkeling. Wij moesten in feite de HTML-pagina's van de basis opbouwen, we hadden wel pagina-stylesheets meegenomen, maar je kunt de templates veel uitgebreider opbouwen en daar kun je ook nog tijd mee winnen.'

Was er een overeenkomst met de werkelijke opdrachten waaraan jullie werken?

'Die was er echt wel, je hebt het gevoel dat je tegen de realiteit aan zit te programmeren. En dat onder een grote tijdsdruk.'

Dat is toch ook vaak zo in situaties waarin Magic wordt ingezet?

'Ja, dat heb ik ook geleerd van deze eerste keer dat we hebben meegedaan. Aan de ene kant moeten we meer tijd besteden aan de voorbereiding, maar aan de andere kant ben ik ook erg onder de indruk geraakt van hoe snel je met Magic kunt ontwikkelen. In de nieuwe versie, Magic 9.3, had ik nog weinig geprogrammeerd. De Internet-koppeling van die versie waarbij je alles kunt genereren en daarna aanpassen werkt toch wel heel snel. In het andere team zat ook een expert op het gebied van Magic 9.0 en daarom is het zo jammer dat door de hardwareproblemen dat team niet konden maken wat nodig was. Daarom zie ik volgend jaar met veel vertrouwen tegemoet. Zelf heb ik meegedaan met het gevoel, het is vooral een belangrijk leermoment en als we bij de eerste vijf zitten ben ik heel tevreden. We zijn als derde geëindigd dus de wedstrijd kon niet meer kapot.'

Magic Hands – Team B: ‘Prioriteiten stellen’

Is het mee- of tegengevallen?

‘Ons is het tegengevallen, omdat wij veel problemen hadden die weinig met de RAD Race en de ontwikkeltool MAGIC te maken hadden. Vooral de hardware heeft ons in de steek gelaten. De opdracht was goed te doen. Je moest wel goed kiezen wat je ging bouwen en hoe je het ging opzetten, maar het was wel te doen. Het was gewoon een kwestie van prioriteiten stellen.’

Wat waren precies die hard- en softwareproblemen?

‘Er zijn aanhoudend hardware problemen geweest, vanaf het begin van de eerste dag tot halverwege de tweede dag en dan is zo’n wedstrijd snel voorbij. Door de hardwarestoringen hebben we steeds achter de feiten aangehold en op een gegeven moment hadden we niet genoeg tijd om de losse delen aan elkaar te knopen. We hadden drie verschillende besturingssystemen. Dat zullen we in ieder geval nooit meer doen. We hadden Windows 98 clients, Windows ME en een 2000 server. Uiteindelijk ben ik op de server verder gegaan en die heeft gewoon gewerkt. De verschillende Internet

Explorers gedroegen zich net iets anders waardoor we daarmee ook nog onverwachte fouten kregen.’

Was dat een incompatibiliteit tussen jullie programma en Internet Explorer?

‘De Internet Explorer van ME gedroeg zich vreemd met een deel van de Internet technologie van Magic. We hebben namelijk een browserclient structuur opgezet waarmee je eigenlijk een webvoorkant heb van je clients, maar aan de achterkant is het meer client/server. Dat werkt met een heleboel Java-applets en Javascript en ook XML, maar het werkt het beste op een specifieke versie van Internet Explorer, 5.5 en hoger om precies te zijn. In de voorbereidingstijd hadden we ook al dat soort problemen maar we dachten dat het allemaal wel meeviel. Het heeft aan onze voorbereidingstijd gelegen, volgend jaar zullen we zeker meer tijd aan een stabiele hardware steken. Het was wel een heel nuttige ervaring, te leren dat dit soort basale zaken heel belangrijk zijn: zorg ervoor dat je materiaal goed is, dat je duidelijke afspraken maakt van wie wat gaat doen, en in welke volgorde.’

De verdeling van werkzaamheden beviel wel?

‘Dat wel, alleen door de storingen en de tijdsdruk konden we de van tevoren gemaakt afspraken niet geheel invullen. Op het moment dat we de cd kregen ging de een met het datamodel aan de gang en de andere met het functionele ontwerp. We hadden dus wel een plan van aanpak neergezet, maar die konden we door omstandigheden niet doorvoeren. De strategie die we hadden neergezet was wel goed en het andere team heeft die ook in grote lijnen gevolgd.’

De overeenkomst met de werkelijkheid die was vrij groot, nietwaar?

‘Ja. Wanneer je met twee teams werkt, is het grappig om te zien dat wanneer je materiaal in orde is, Magic toch een heel geschikte tool is om dit soort dingen snel neer te zetten. Je benadering moet gewoon functioneel zijn, je moet goed kijken wat je moet maken. Opvallend was dat ik van andere teams verhalen hoorde die mij heel erg bekend in de oren klonken: ook problemen met het materiaal, de laatste versie kenden ze niet goed, of een of andere driver ontbrak, dat is gewoon universeel.

Oracle: ‘Belangrijkste doel was gewoon deel te nemen’

Is het uiteindelijk mee- of tegengevallen?

‘Het is mij meegevallen, gezien onze voorbereiding. Door hardware tegenslagen hebben we ons verder niet kunnen voorbereiden, en in het licht van die ontbrekende voorbereiding viel het mij mee. Het enige wat ons zelf tegenviel, is dat op de eerste dag een onjuiste keuze hebben gemaakt, dat lag aan onze voorbereiding. Daardoor zijn we op de tweede dag om een uurtje of twee drie opnieuw begonnen.’

Wat was die foute keuze?

‘We zijn met technologie begonnen, waar we niet alle ins en out van wisten. Uiteindelijk hebben we een stap terug gedaan en daar zijn we een stuk verder mee gekomen. De opdracht was vrij

dynamisch, dus je moest toch wel detailkennis hebben. We hadden bijvoorbeeld niet de juiste manuals bij ons. Door het gebrek aan voorbereidingstijd zijn we die gewoon vergeten. We zijn uiteindelijk geswicht en tegen vijf uur waren we al een heel eind. Door het schakelen naar een nieuwe userinterface - want die technologie hebben we vervangen - zagen we dat het er allemaal niet goed uitzag en dat we zelf allemaal dingen moesten vervangen van de user interface. Het zou toch mooier geweest zijn als het er wat mooier uit had gezien, dan waren we er beter uitgekomen. Maar nu was het een aantal links op een lege pagina. De business logica functioneerde wel, alleen het zag er niet zo mooi uit.’

Ja, we zagen dat jullie op een bepaald moment gewoon een select statement moesten intikken, om iets te laten zien.

‘Ja, maar dat kwam gedeeltelijk ook doordat we herhaaldelijk in de opdracht dingen tegenkwamen die we anders interpreteerden dan de bedoeling was. Eén van de inlogparameters hadden wij wat anders gekozen. Dan kun je het wel vragen, maar wanneer je ervan uitgaat dat je het goed interpreteert, heb je ook niets te vragen. De opdracht zelf vonden we wel goed, het was meer een misverstand.’

Wat zouden jullie volgend jaar anders doen?

‘In ieder geval meer tijd besteden aan de userinterface. Wij hadden bijvoor-

beeld vrijwel alle business logica af, maar dat kon je niet zo goed zien, omdat de schermen er niet uit zagen. Ons belangrijkste doel was gewoon om deel te nemen. We voelden ons geprikkeld om mee te doen omdat vorig geen enkel Java team redelijk gescoord had. Nu ja, dit jaar lag het algemeen niveau wat hoger.'

Jullie hebben natuurlijk ook een paar uur verloren, en dat maakt een groot verschil.

'Wij hadden zelf ook het gevoel dat wanneer we die foute keuze niet gemaakt zouden hebben op dag één, we heel dicht tegen de vierde plaats aan hadden kunnen liggen. De vierde hebben we ook gezien. De winnaar had trouwens ook een hele mooie applicatie. Je kon wel zien dat die jongens vaker hadden meegedaan, die zijn gewoon heel goed. Ze hebben het heel goed voorbereid en het zag er ook goed uit, alles geïntegreerd in een geheel, het smoelde heel goed. Zonder zeer goede voorbereiding hadden we nooit zover kunnen komen, maar bij de eerste vier is echt wel mogelijk.'

Wat was die technologie-switch nu precies?

'Dat was UIX naar JSP, de business logica hebben we indnetie gehouden en we hebben wat zaken gegenereerd. We zagen nog ergens een slordigheidje, dat

we ergens een foreign key hadden meegenereerd in plaats van dat we een look-up tabelletje naar een gebruikersnaam, in plaats van het id-tje. Maar toen we door de zaal liepen en om ons heen keken, waren we wel tevreden dat we met een Java-tool zover waren gekomen. We hadden wel het gevoel dat we verder hadden komen, maar alles kan tegenzitten of meezitten.'

Jullie hadden ook nog pech met een server?

'Wij hadden een HP-server waar netjes Windows 2000 server-editie op was geïnstalleerd, maar daar kwamen virussen op, waarvan wij aanvankelijk dachten dat die op onze cd's stonden. Uiteindelijk kwamen we erachter dat via een of andere Microsoft-component virussen binnen kwamen over het netwerk, en toen hebben wij uiteindelijk die server thuis gelaten en een laptop genomen, net op tijd om die machines naar Cap te brengen. Dat is ten koste van de voorbereiding gegaan.'

Wat hebben jullie nu geleerd?

'Op het gebied van hardware is dat duidelijk. Trouwens, als je met Java aan de slag gaat, heb je ook niet meer dan een laptop nodig, het is allemaal heel light-weight. Verder: resultaat is het

belangrijkste. Als je naar onze architectuur kijkt: wij hebben een goed schaalbare omgeving neergezet, het kan clusteren en fail-over en het schaalte allemaal, alleen dat is niet de bedoeling van de opdracht, dus misschien moet je bepaalde business logica niet aan de kant van de database leggen maar op de userinterface.'

Dat is een van de moeilijke overwegingen, want het telt uiteindelijk wel mee.

'Maar je kunt natuurlijk ook heel veel voorbereiden in de zin van componentjes, veel dingen komen uiteindelijk toch terug, autorisatie, authenticatie, personalisatie, hoe je bijvoorbeeld fouten terugschuift naar de interface, dan focus je alleen op de business logica, dan kom je natuurlijk een stukje verder.'

Samenvattend?

'Ik vond het een heel leerzaam event. Het was heel leuk om andere mensen te zien die op hun eigen markt zitten met hun tools. Wij komen bijvoorbeeld nooit de winnaars tegen, en eigenlijk geen van de andere tools in ons marktsegment, van de grotere transactionele- en websystemen. Het was ook een goede ervaring te zien hoe die het allemaal doen.'

Radventure: 'Volgend jaar .Net-code'

Ik had het gevoel dat jullie nerveuzer waren dan vorig jaar, er stond ten slotte meer op het spel, last van vorig jaar gewonnen rustte op schoulers, verplichting?

Ja, we waren nu titelverdediger, dat geeft wat extra druk, we hebben ons zelf beter voorbereid dan vorig jaar, misschien dat we daarom ook wat nerveuzer waren, van is de voorbereiding wel goed. Kijk vorig jaar was de eerste keer, we wisten totaal niet wat we moesten verwachten, dus de voorbereiding bestond vorig jaar alleen maar uit te apparatuur klaar maken. Dit jaar hadden we zoiets van 'we kunnen winnen', dat wisten we van vorig jaar. Daarom wisten we ook dat we een aantal zaken wel zouden kunnen voorbereiden en wij gokten op min of

meer de zelfde case, in de zin van: we zullen wel weer bestanden in te lezen krijgen, er zal wel iets met muti-language moeten, of er zal wel iets met security of met mail zijn, trouwens dat mail was ook vooraf aangekondigd, dus we hadden wel de componenten en zo goed op orde en gewoon goed bekeken: wat wordt onze strategie, en die hebben we ook al aangepast, al voorafgaand aan de Rad Race. Vorig jaar hebben we eigenlijk een half uur gespeeld met de vraag: 'hoe gaan we het aanpakken', dat hebben we nu van te voren bepaald, dat we voor kwaliteit gingen, in plaats van voor hoeveelheid. Gelukkig was de case ook minder omvangrijk dan vorig jaar, dus dat paste bij die strategie.

De concurrentie was ook anders dan vorig jaar.

Het was een grote verrassing dat we de tweede dag nog met negen andere teams, in totaal dus tien waren, dat geeft ook wel extra druk moet ik zeggen. Vorig jaar was dat anders: 'the team to beat', nou dat was Magic gewoon, die jongens hoorde je aan de andere kant van het muurtje gewoon, en nu vroegen we ons af 'wie is eigenlijk het team to beat', want we hoorden van blue polar van o, het gaat allemaal wel lekker, één van die Magic teams zei ook, het gaat wel lekker behoudens wat kleine problemen, maar goed die heeft natuurlijk iedereen, die Oracle-jongens hadden zoiets van 'nou ja, voor ons is het gesneden koek'.

Dat viel toch een beetje tegen achteraf.

Ja, maar ik begreep later dat hun perceptie waarmee ze de race in zijn gegaan, anders was dan die van ons. Toen Dave naar onze applicatie keek, zei hij: wow, dat hadden wij in twee dagen nooit kunnen doen'. De perceptie van JDeveloper is kennelijk dat je daar heel veel kan doen en die Oracle-jongens kennen natuurlijk heel weinig andere tools, tenminste niet de wat kleinere spelers die toch goede tools hebben. Hun perceptie is 'we moeten tegen de Dot Netters, en dan zal het wel kloppen dat ze op hetzelfde niveau zitten, maar ik denk niet dat ze op het niveau zitten van Magic, Clarion en ook Blue Polar. Tja, waar komen zij dagelijks mee in aanraking. Omdat wij de underdogs zijn, doen wij een betere concurrentieanalyse dan Oracle, dat misschien naar een of twee andere tools kijkt. Wij moeten wat ruimer kijken omdat we nog moeten vechten voor onze plek. De grote verassing is natuurlijk blue Polar, ik had die jongens absoluut gegund dat ze eerste waren geworden, want ze zaten er heel dicht bij. Ze hebben ons verteld dat ze drie jaar geleden op een zolderkamertje een tool zijn gaan ontwikkelen en nu verslaan ze ons bijna. Dat vond ik prachtig, dat leek bijna op het verhaal van IBM die over Microsoft zeiden: "we're being beaten by two guys from the garage ". Jeetje, al die professionele software manufacturers, dan komen er opeens een paar jongens met een eigengemaakt tool, het ziet er hartstikke goed uit ook en ze winnen nog bijna ook.

Dat geeft voor Radventure niet te denken, maar wel voor de grotere tools.

Ik denk dat het zeer complete tools zijn, maar wanneer het aan komt op goed en gedegen en snel een applicatie te ontwikkelen, dat het allemaal niet the best of breed is. Het is allemaal een average maar wel heel breed en heel compleet, in die zin houden die tools overall rekening mee, terwijl Clarion meer een RAD en professioneel development tool is. JDeveloper is wel leuk, je kunt er Java in ontwikkelen maar je wordt er niet in ondersteund in het implementeren van functionele code-blokken. Je moet veel

te veel coderen, dat blijf ik volhouden. Bij Blue Polar zie je dat die jongens dat niet doen, het is een work-flow oriented systeem, daar zit een engine achter net als bij Magic die een heleboel dingen voor je doet, dat doet Clarion dan met templates, dat is wat opener dan Blue Polar (maar zie interview Blue Polar, red.). Als je niet tevreden bent met de werking van de engine kun je geen kant meer op, dat zag je ook met Magic vorig jaar en dit jaar ook. 'Hé er zit een bug in de engine', en dan zit je tegen het tool te vechten. Dat heb je met Clarion nooit want als je niet tevreden bent met wat het oplevert dan pas je de templates aan, of de classes, alle broncode krijg je erbij bij Clarion. Je zit nooit tegen het tool te vechten, de echte manco's, de dingen die je anders wil, die hebben we natuurlijk allang gerepareerd. Je kunt een nieuwe derived class maken bijvoorbeeld, waarin je een bepaald behaviour aanpast. In die zin vind ik het best of both worlds, goede support maar ook de openheid en flexibiliteit die nodig hebt voor systeemontwikkeling, je kunt zowel radraces als professioneel systeem ontwikkelen, dat is toch wel leuk.

Als je twee keer wint, is het onwaarschijnlijk dat je volgend jaar slecht presteert, tenzij je hardware uitval hebt of zo.

Daarom hadden wij de Oracle database op allebei de laptops staan bijvoorbeeld. We hebben dit jaar ook anders gewerkt dan vorig jaar, we zijn eigenlijk los van elkaar gegaan, ik heb het web gebeuren en het eind-user gebeuren van UMTS-card, het upgraden inzien en het reserveren en Peter heeft de kassa module en de entry van het museum, die stonden op zich los van elkaar, maar praten tegen dezelfde database. Vorig jaar hadden we veel meer overleg. Vorig jaar zaten wij eigenlijk in dezelfde applicatie te modderen, dan paste hij wat aan, dan ik, dus hebben we dit jaar gezegd als het niet noodzakelijk is om dat te doen, dan liefst los, want wij weten allebei heel goed wat je moet doen om het werkend te krijgen, en dan heb je gewoon twee efficiënte resources zonder overleg, vele efficiënter dan twee resources die heel veel moeten overleggen en uitwisselen

en dat soort zaken. De case was ook zo, het moet ook zo zijn dat dat kan.

In hoeverre was Clarion anders, welke code is er bijvoorbeeld gegenereerd, nog steeds Clarion-code?

Alles was Clarion, ook voor het web. Er komt een Java-template set en we hebben inmiddels wel een ASP.Net template set, alleen die is echt in alfa status, daar kun je niet mee radraces, dat zullen we volgend jaar overigens wel gaan doen denk ik. Het is nu al ver klaar, maar twee weken geleden hebben we geprobeerd om de oude case van vorig jaar ermee te maken, dan zie je toch dat het maken van een basis templat set om goed alle applicaties te kunnen maken, enorm groot moet zijn. Die van Clarion is eigenlijk al zes, zeven jaar oud en daar zit zoveel in, dat zie je ook bij de ontwikkeling van die ASP.Net template set, je hebt zo veel basis componenten en templates nodig om het heel snel te kunnen doen, tja dat is een enorm werk. Daar zijn we ver doorheen, maar je snapt dat het een groot verschil is tussen een alfa test versie een productie versie. Over een paar maanden kunnen we C# ASP.Net applicaties aan op dezelfde manier waarop het met Clarion gebeurt, zeg maar. Wat nu die .Net mensen tegen hadden, dat ze veel C# moesten coderen, dat gaan wij volgend jaar genereren. Dan krijg je de grappige situatie dat je met een ander tool mogelijk hetzelfde gaat doen als concurrenten die aan de rad race meedoen, alleen op een andere manier.